

ӘЛ-ФАРАБИ атындағы ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ имени АЛЪ-ФАРАБИ

РОӘК ОӘБ отырысы аясындағы өтетін
«УНИВЕРСИТЕТТЕГІ БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАЛАРЫНЫҢ
ЭКСПОРТТЫҚ ӘЛЕУЕТІН ЖӘНЕ БӘСЕКЕГЕ ҚАБІЛЕТТІЛІГІН АРТТЫРУ» атты
47-ші ғылыми-әдістемелік конференциясының
МАТЕРИАЛДАРЫ

2017 жылдың 26-27 қаңтары

1-кітап

МАТЕРИАЛЫ
47-ой научно-методической конференции
«ПОВЫШЕНИЕ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ
И ЭКСПОРТНОГО ПОТЕНЦИАЛА ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ ПРОГРАММ»
в рамках заседания УМО РУМС

26-27 января 2017 года

Книга 1

Алматы
«Қазақ университеті»
2017

Жатқанбаева А. Е., Жатқанбаев Е. Б. ОРИЕНТАЦИЯ ВЫСШЕЙ ШКОЛЫ КАЗАХСТАНА НА РЫНОК ТРУДА: ПРОБЛЕМЫ И ПУТИ РЕШЕНИЯ	200
Жомарт Ж. АУЫЗША ТҮРДЕ АТТЕСТАЦИЯЛАУ КЕЗІНДЕ БАҒАЛАУ ТАЛАПТАРЫН ЖЕТІЛДІРУ МҮМКІНДІКТЕРІ	202
Жұбаназарова Н.С., Камзанова А.Т., Жолдасова М.К. ЖОО-ДАҒЫ САПА МЕНЕДЖМЕНТІ ЖҮЙЕСІНІҢ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ	204
Жұбаназарова Н.С., Камзанова А.Т., Жолдасова М.К., Бердібаева С.Қ., Баймолдина Л.О. ПСИХОЛОГИЯ МАМАНДЫҒЫ БОЙЫНША БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫН САПАЛЫ БАСҚАРУ ПРОЦЕСІ	205
Жұбаназарова Н.С., Алғожбаева Н.С., Ертісбаева С.Б., Алімбаева Д. С., Нұрғалиева Д.А. ИННОВАЦИЯЛЫҚ ОҚЫТУ ТЕХНОЛОГИЯДАРЫ НЕГІЗІНДЕ МАМАНДАРДЫ ДАЙЫНДАУҒА ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ ЗЕРТТЕУ ӨДІСТЕРІН ЖҮЙЕЛЕУДІҢ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ	207
Жұбаназарова Н.С., Тоқсанбаева Н.Қ., Бердібаева С.Қ., Аймағанбетова О.Х. БІЛІМ БЕРУ НАРЫҒЫНДА БӨСЕКЕГЕ ҚАБІЛЕТТІ ТҰЛҒА ҚАЛЫПТАСТЫРУ КӨСІБІ БІЛКІП МАМАНДАРДЫ ДАЯРЛАУДЫҢ ӨЗЕКТІ МӘСЕЛЕЛЕРІ	210
Жұртбаева А.А., Қоңуспаев С.Р., Жақырова Н.К. ЖАҢАША БІЛІМГЕ –ЖАҢАША КӨЗҚАРАС	212
Жұсанбаева С.Б. ТЛДК БІРЛІКТЕРДІ МӘТІН НЕГІЗІНДЕ ОҚЫТУ ӨДІСТЕРІ	214
Зиядан Б.К., Ақсұханова Н.Р., Қыстаубаева А.С., Садуақасова А.К., Қырбаева Д.К., Қайырманова Г.К. ИНДУСТРИЯЛЫҚ-ИННОВАЦИЯЛЫҚ ДАМУДАҒЫ БИОТЕХНОЛОГИЯНЫҢ РӨЛІ	216
Зияханов М.У., Наурызбаева Г.Қ. ЖОҒАРЫ ОҚУ ОРЫНДАРЫНДАҒЫ СТУДЕНТТЕРДІҢ КӨСІБІ БАҒЫПТЫ ҚҰЗЫРЕТІЛГІН ҚАЛЫПТАСТЫРУ	218
Ибраева А.С. СОЕДИНЕНИЕ НАУКИ, ОБРАЗОВАНИЯ И ИННОВАЦИЙ В ПРОЦЕССЕ ВЫПОЛНЕНИЯ ГРАНТОВЫХ ИССЛЕДОВАНИЙ: ОПЫТ ЮРИДИЧЕСКОГО ФАКУЛЬТЕТА	222
Изнатова Л.В., Қыстаубаева А.С., Савытқая И.С., Мұқашева Т.Д., Бержанова Р.Ж., Сыдықбекова Р.Қ. ПОДГОТОВКА СПЕЦИАЛИСТОВ-БИОТЕХНОЛОГОВ ПО ЗАКАЗАМ РАБОТОДАТЕЛЕЙ В УСЛОВИЯХ ЭКОНОМИЧЕСКОГО КРИЗИСА	224
Иманқұлова С.М., Егізбаева Н.Ж. КӨСІБІ ҚАЗАҚ ТІЛІНІҢ БІЛКІП МАМАН ҚАЛЫПТАСТЫРУДАҒЫ ӨЗЕКТІЛІП	227
Исаева А.А. БАСҚАРУ КАДРЛАРЫН КӨСІБІ ДАЙЫНДАУ ЖҮЙЕСІНДЕГІ ЖҰМЫС БЕРУШІ КӘСПОРЫНДАРДЫҢ РӨЛІН АРТТЫРУ	228
Исова Л.Т. БІЛІМ БЕРУ НӘТИЖЕЛЕРІН БАҒАЛАУДЫҢ КЕШЕНДІ СИПАТЫ ЖӘНЕ БІЛІМ АЛУШЫЛАРДЫҢ ҚҰЗЫРЕТІЛІКТЕРІНІҢ ҚАЛЫПТАСУЫ	231
Катаасқарова З.К., Иканова А.С., Сарсенова И.Б. БӨСЕКЕГЕ ҚАБІЛЕТТІ МАМАН ДАЙЫНДАУ МАҚСАТЫНДА БІЛІМ АЛУШЫЛАРДЫҢ ҒЫЛЫМИ ІЗДЕНІС ДАҒДЫЛАРЫН ҚАЛЫПТАСТЫРУ	233
Қаппабаева Б.К. БІЛІМ БЕРУДЕ БӨСЕКЕГЕ ҚАБІЛЕТТІ «ЭТНОЛОГ» МАМАНДАРДЫҢ САПАСЫН КӨТЕРУДІҢ КЕЙБІР ПРОБЛЕМАЛАРЫ	236
Қатым Ж., Шаймаран М., Байғожина Д. РР МАМАНДАРЫН ҚАБЫЛДАУДЫҢ ЖАҢА ТАЛАБЫ БОЙЫНША ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ ЕМТИХАН ҚАЛАЙ ЖҮЗЕГЕ АСЫРЫЛАДЫ?	238
Қатымбетова Э.К., Тоқсанбаева Н.Қ., Лиясова А.А. БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАЛАРЫНДА КӨСПҚОЙЛЫҚТЫ ДАМУ ЖОЛДАРЫН ҚАРАСТЫРУДЫҢ ПСИХОЛОГИЯЛЫҚ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ	239
Қамысбаев Д.Х., Серикбаев Б.А., Құдреева Л.К. ПРИНЦИП ЕДІНСТВА ОБУЧЕНИЯ, НАУКИ И ПРАКТИКИ И ЕГО РОЛЬ В ПОВЫШЕНИИ КАЧЕСТВА ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ ПРОГРАММ	241
Кенжебаев А.С., Асрандина С.Ш., Омирбекова Н.Ж. РОЛЬ РАБОТАДАТЕЛЕЙ В РЕАЛИЗАЦИИ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ ПРОГРАММ И ПОДГОТОВКЕ СПЕЦИАЛИСТОВ БИОЛОГИЧЕСКОГО ПРОФИЛЯ	243
Қожамқұлова Ж.Т., Аметова Ж.А. РОЛЬ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ ПРОГРАММ В ПОДГОТОВКЕ СПЕЦИАЛИСТОВ В ВУЗе	244
Қуанатиева Г.А., Урисбаева А.А. БІЛІМ БЕРУДЕГІ ЖАҢА ТЕХНОЛОГИЯЛАРДЫ ҚОЛДАНУ ҮРДІСІ	247
Құдайбергенова К.С. ЭВАЛЮАЦИЯ БІЛІМ САПАСЫН БАСҚАРУДАҒЫ ИННОВАЦИЯЛЫҚ ТӘСІЛ	249
Құдреева Л.К., Тасибеков Х.С., Шалдыбаева А.М., Мұсабекова А.А., Абилова М.У. ПОДГОТОВКА ХИМИКОВ – ТЕХНОЛОГОВ ДЛЯ ПРЕДПРИЯТИЙ ГПИИР В СООТВЕТСТВИЕ С РЕСПУБЛИКАНСКОЙ КАРТОЙ ИНДУСТРАЛИЗАЦИИ	252
Қуанбаева М.Н., Жұбаназарова Н.С., Садықова Н.М., Бердибаева С.К. БІЛІМ БЕРУ САПАСЫНЫҢ НЕГІЗГІ ПАРАМЕТРЛЕРІ ҚАЗІРГІ ОҚЫТУДЫҢ БАСТЫ БАҒДАРЫ РЕТІНДЕ	254
Қуанбаева Д.А. О ПОДГОТОВКЕ ПРОФЕССИОНАЛЬНЫХ УПРАВЛЯЮЩИХ ДЛЯ СФЕРЫ РЕАБИЛИТАЦИИ И БАНКРОТСТВА РК	257
Құндақбаева Ж.Б. БАЗОВЫЕ ПРИНЦИПЫ ПОСТРОЕНИЯ КУРСА «ИСТОРИЯ СОВРЕМЕННОГО КАЗАХСТАНА: ФОРМИРОВАНИЕ КУЛЬТУРЫ ГРАЖДАНСКОЙ ОТВЕТСТВЕННОСТИ	259

Қазақ тілін орта мектептің өзінде құрылымдық деңгейде оқытудан мәтінге, яғни сөйлеу әрекетінің нәтижесі ретінде оқытудың қажеттігін көрсетеді.

Тілдік бірліктерді мәтін негізінде оқыту мына бағыттарда жүргізіледі:

1. Мәтін – тілдің таным құралы ретіндегі функционалдық құбылыс.

2. Мәтін – қазақ мәдениетін білудің, үйренудің маңызды құралы.

3. Қазақ тілін оқып үйрену мәтін негізінде, яғни мәтін тілдің бірлігі ретінде қарастырылады. Оның негізінде грамматикалық категорияларды, тілдік құбылыстарды тану жүзеге асып, лингвистикалық ұғымдар жүйелі қалыптасады.

4. Мәтін – тілдік құралдарды пайдаланудың нәтижесі. Оның негізінде тілді оқып үйрену үдерісте, әрекетте жүреді, тілдік бірліктердің сөйлеудегі функционалдық заңдылықтарын меңгереді.

5. Мәтін негізінде қатысымдық құзіреттілік қалыптасады.

6. Мәтін негізінде мектепте қазақ тілін мен бірлігін қамтамасыз етеді. үйренудің маңызды екі бағытының: тіл жүйесін тану және әр түрлі жағдайларда тілдік нормаларды меңгерудің қажетті синтезі жүзеге асады.

Мәтін негізінде тілдік бірліктерді оқып үйрену оны құрылымдық деңгейде оқытудан құтқарады және ол өз кезегінде тілдік, лингвистикалық, қатысымдық құзіреттілікті қалыптастыру үдерісінің тұтастығы

Әдебиеттер тізімі:

1. Вальгина Н.С. Теория текста. – М.: Логос, 2004. – 30-31 с.

2. Ладьянская Т.А. Методика развития речи на уроках русского языка. – М.: Просвещение, 1988. – 83-86 с.

Заядан.Б.К., Акмуханова Н.Р., Кистаубаева А.С., Садвакасова А.К., Кирбаева Д.К., Қайырманова Г.К. ИНДУСТРИЯЛЫҚ-ИННОВАЦИЯЛЫҚ ДАМУЫНДАҒЫ БИОТЕХНОЛОГИЯНЫҢ РӨЛІ

Қазақстан Республикасының қазіргі таңдағы басты мақсаттардың бірі - жас ұрпаққа сапалы білім мен өнегелі тәрбие беру. Бұл мақсаттар Қазақстан мемлекетін дүние жүзілік экономикалық қауымдастыққа толық мүше етумен қатар, еліміздің ішкі нарығын да әлемдік деңгейге көтереді. Осы негізде, білім мен ғылым саласының алдында да жаңа талаптар пайда болды. Сондықтан мемлекетіміздің жарқын болашағының кепілі ретінде жоғарғы оқу орындарының мақсаты кәсіби деңгейлі, еңбек нарығында бәсекеге қабілетті, жауапты, өзінің мамандығын жете меңгерген білікті маман дайындау болып табылады. ҚР-да 2011-2020 жылдарда білім беруді дамытудың мемлекеттік бағдарламасында, «білім берудің Қазақстандық жүйесі, жаһандық бәсекелестіктен көріну үшін білім беру мазмұны және технологиясы саласында озық әлемдік тәжірибелерді қолдануды, жанашыл біріктірілген ғылым – білім беру құрылымдарды жасауды, білім беру қызметтерінде халықаралық ынтымақтастықты арттыруды мақсат етуіміз керек» - деп білімдегі басымдықтар анықталған [1]. Халықаралық білім кеңістігіне бетбұрыс жасаудың басты мақсаты - әлемдік стандарттармен сәйкес болатын Қазақстандық білім сапасын қалыптастыру, нарық қоғамында оның бәсекелестігі мен тартымдылығын арттыру.

Қазақстан республикасының Президенті Н.Ә. Назарбаевтың халыққа жолдауында дағдарысқа қарсы іс – шаралардың бірі ретінде инновациялық индустриализация аясында құрастырылатын экономиканың жаңа секторларын дамытуды атап өтті. Мемлекет басшысының қойған міндеттерін шешуде маңызды орын өндірістің дамуына бағытталған білім мен құзыреттерге не жоғары білікті мамандарды дайындау болып табылады.

Осы тұрғыдан келгенде, біздің университетіміздің міндеті Қазақстан республикасының даму стратегиясына және заманауи зияттылық талаптарына сәйкес жаңа формациядағы мамандарды дайындау болып саналады. Қазақстан республикасы үшін биотехнологияның дамуы ғылыми-техникалық саясаттың өркендеуіне алып келеді. Қазақстан республикасының индустриалды –инновациялық даму стратегиясына сәйкес биотехнология мемлекетіміздің экономикасын дамытуда келешегі мол сала ретінде анықталған. Сол себепті мемлекеттік ғылыми-техникалық саясатты тиімді жүзеге асыру үшін ғылыми потенциалды жаңа келешегі мол бағыттарға жинақтау қажет.

Жоғары білім берудің заманауи тенденциясының дамуы біздің өркениетіміздің ақпарат көлеміне негізделеді. Сондықтан инновациялық білім беру біртіндеп ескіруге қабілетті білімді ғана беруге бағытталмай, сонымен қатар ЖОО-да білім алу және өзінің өмірінің барысында өздігінен білім алуға мүмкіндік беретін негізгі құзыреттерді меңгеруге бағытталған болу қажет. Сол себепті инновациялық білім беру тәжірибемен тығыз байланыста болу керек. Сондықтан бәсекеге қабілетті мамандарды дайындауда тиімді механизмді құрастыру жоғары оқу орындары мен білім беру жүйесінің тұтынушысы болып саналатын ұйымдар арасында жаңа сапалы қарым –қатынасты талап етеді.Себебі Әлемдік бәсекеге қабілеттілік, оның тікелей құрамдас бөлшектеріне тәуелді. Мысалы, белгілі бір өндірістің бәсекеге қабілеттілігі кәсіби мамандарының бәсекеге қабілеттілігіне байланысты. Ал кәсіби мамандардың бәсекеге қабілеттілігі жоғары оқу орындарының міндеті, сол себепті бұл үдеріс жүйелі, кешенді түрде білім, ғылым және тәжірибе арасындағы интеграциялық байланыстың дамуын талап етеді. Білім беру және ғылыми ұйымдар мен бизнес саласының ынтымақтастығы оқу үдерісін ұйымдастыруға, профессор оқытушы құрамының деңгейін жоғарлатуға, бизнестің жаңа инновациялық жобалармен толығына септігін тигізеді. Бұл байланыстардың жүзеге асуы Отандық өндірістің мамандарының әлемдік озық әлістерді меңгеріп бәсеке қабілеттілігінің артуынажәне бизнес пен ғылым арасындағы трансферді өркендетеді [2].

Қазіргі таңда елімізде білімге негізделген инновациялық экономикаға өту қажеттілігі толық жетілді. Бұл мәселені білім, ғылым және өнеркәсіп қауымдастығы ретінде тиімді ынтымақтастығымен ғана шешуге болады. Ғылым – жоғары білім негізі, оның сапасы. Отандық ғылымның даму деңгейі жоғары білім сапасының даму деңгейін анықтайды. Жоғары білім - кадр потенциалының ұдайы өсуінің негізі. Ғылым өндіріс пен технологияға идеяларды іздестіру көмегімен ғана емес, сонымен қатар экономика арқылы да әсер етеді. Білімге негізделген ғылымды қажетсінетін технологияларды қалыптастыруда білімнің алатын орны үлкен, сондықтан заманауи кұрделі өндірісте біліктілігі жоғары қызметкерлердің жалпы мәдениеті де және еңбегінің сапасы да жоғары болатыны анық. Ал қазіргі таңдағы өндірістерге қойылатын талаптар қызметкерлердің біліктілігі мен білім деңгейін жоғарлату жолымен ғана қанағаттандырылады. Білікті қызметкер – өндірістің қажетті деңгейін қамтамасыз ететін басты фактор, себебі жаңа технологияларды құрастыру, ендіру және тарату, бәсекеге қабілеттілік кепілі білімді мамандар болып табылады. Осы негізде өндірістердің кәсіби білім беретін оқу орындарымен тікелей байланыста болуының мүддесі артады [3].

Сондықтан бұл мәселені шешуде ЖОО мен еңбек нарығын ұйымдастыру механизмін қалыптастыру қажет. Берілген механизм ЖОО мен жұмыс беруші арасындағы іс –шараларды біріктіруге негізделеді. Біріктіру барысында әр сала өздеріне қажетті деңгейлерді инновациялық жолмен шешуге ұмтылуы қажет.

ЖОО деңгейінде еңбек нарығының жағдайын бағалап, соған сәйкес білім беру жүйесін ұйымдастыру маңызды. Білім берудің жаңа технологиялары: өзгермелі еңбек нарығына сәйкес студенттердің қабілеті мен қызығушылықтарына байланысты дербес білім беру бағдарламаларымен қамтамасыз етілуі қажет. Заманауи білім берудің жалпы мүддесі студенттердің білім алу барысында дербестік және сыни ойлану ікемдерінің қалыптасуы болып есептеледі. Оқу үдерісіне білім алудың жаңа әдістерін енгізу студенттердің танымдылық белсенділігі мен дербестігін арттыруға бағытталады. Жоғары оқу орындарында білім алуды ұйымдастырудың тиімді түрі дәріс сабақтарымен тәжірибені қатар алып жүру болып саналады. Білім беру жүйесі дедуктивті негізде дидактикалық триадаға сәйкес «Білім – ікем – дағды» қалыптасқан. Бірақ негізгі назар білімді игеруге ғана аударылады. Білімді игеру барысында қажетті ікем мен дағды қалыптасу қажет деп есептеледі. Бұл әдістің нәтижесінде жоғары білімді мамандар саны жылдан жылға артып, ал нарық саласы керісінше білікті тәжірибеден бағыт бағдары бар мамандардың жетіспеушілігінен зардап шегуде. Еңбек нарығында жеке білім ғана емес, маманның білімін тәжірибеде қолдану және белгілі бір кәсіби қызметтерді орындау қабілеттілігі сұранысқа ие.

Жоғары білім беру жүйесінде тәжірибеге бағытталған оқығудың қалыптасқан бірнеше әдістері бар. Тәжірибеге бағытталған оқығу әдістерінің бірі студенттердің кәсіби ортаға ену мақсатында оқу, өндірістік және диплом алды тәжірибесімен байланысты. Бұл тәжірибеге бағытталған оқығу әдістерінен басқа, қазіргі таңда студенттердің болашақ кәсіби қызметінде тұлға ретінде, білім, ікем, дағдының қалыптасуына себебін тигізетін, сапалы кәсіби бағытталған білім беру технологиясын ендіру қажет. Білім белгілі бір қызмет тәжірибесін игермей тәжірибеге бағытталған болуы мүмкін емес. Білім берудің деңгейі құзыреттілік тәсілдеме әдісімен анықталуы қажет. Құзыреттілік түсінігі «іке, білемін» түсінігінен көрі «қалай, білемін» түсінігіне сәйкес келеді. «Іке, білемін» дәстүрлі білім беру парадигмасына қарайды, ал «қалай, білемін» көбінесе білімді қызметте пайдалану мүмкіндігімен байланысты. Сондықтан, құзыреттілік тәсілдеме әдісі тәжірибеге бағытталған білім берудің мақсаты мен міндетіне сәйкес келеді. Белгілі бір мәселені шешуде білім мен тәжірибені жұмылдыра білу мақсатында құзыреттілік түсінігін енгізу, кәсіби білімнің сапасын өлшеуде көп атқарымдылық құрал ретінде қарастыруға мүмкіндік береді. Білімді игеруге бағытталған дәстүрлік білім берумен салыстырғанда тәжірибеге бағытталған білім беру білімнен басқа, ікем, дағды, қызмет тәжірибесін игеруге бағытталған. Қызмет тәжірибесі тұлғаның мақсатқа жетуінің ішкі жағдайы, ол тұлғаның білімі, ікемі мен дағдысы негізінде белгілі бір қызметке лайындығы ретінде саналады.

Сондықтан, дәстүрлік триада жаңа дидактикалық бірлікпен толығуы қажет: «Білім- Ікем - Дағды - Қызмет тәжірибесі». Сол себепті білім берудің дәстүрлі элементі - студенттер тәжірибесі ЖОО -ның бағдарламасының маңызды элементтерінің бірі болып саналады. ЖОО -да тәжірибені үздіксіз белгілі бір ұйымда немесе бір салада жүргізу қажет.

Студенттер таныстыру тәжірибесінде оқу-танымдық тәжірибесін менгереді және теориялық сұрақтар мен мәселелерді талқылайды.

Өндірістік тәжірибеде ұйым маманы ретінде кәсіби қызметінің тәжірибесін менгереді.

Ал диплом алды тәжірибеде ұйымның қызметі, оның бизнес-үдерістері жайлы көз қарастары интеграцияланып, өндірістік қызметтің тиімділігін арттыруға бағытталған ұсыныстар туындайды.

Әрине, үздіксіз тәжірибенің бұл үлгісі тәжірибе өту орнын кездейсоқ таңдауда жүзеге аспайды. Сондықтан, біздің ойымызша ЖОО-дары өздерінің студенттерінің тәжірибесін арттыру мақсатында ұйымдық негізде жетекші кәсіпорындармен тығыз байланыста жұмыс жасау қажет.

Әл-Фараби атындағы Қазақ Ұлттық университеті Қазақстан Республикасының индустриялық-инновациялық дамыту жөніндегі мемлекеттік бағдарламасы аясында мамандарды дайындау жүргізеді. Қазіргі таңда биотехнология кафедрасы индустриализацияның республикалық картасына енетін Қазақстан Республикасының 30 өнеркәсіптерімен келісім –шарт жасаған. Биотехнология кафедрасында келесі бағыттар бойынша магистранттарды дайындау жүргізеді: Өндірістік биотехнология мамандығы бойынша білім беру бағдарламасы бойынша - 30

магистрант, Нанотехнология және наноматериалдар бағдарламасы аясында «Тағамдық нанотехнология» траекториясы бойынша - 10 магистрант, «Индустрияға арналған жасыл энергетика» бойынша оқу бағдарламасының «Фотобиотехнология және биожанармай» білім беру бағдарламасы бойынша - 10 магистрант, БЗХТ аясында «Өсімдіктерді қорғау» оқу бағдарламасында «Агробиология» траекториясы бойынша - 10 магистрант білім атуда. Берілген бағыттар бойынша дайындық ететін магистранттар өндірістік және ауылшаруашылық өнеркәсіптердің өзекті мәселелерін шешуге арналған ғылыми зерттеу жұмыстарын жүргізеді. Олардың диссертациялық тақырыптары тәжірибелік міндеттермен тығыз байланысқан. Магистранттардың диссертациялық тақырыптары үш жақты келісім шарт алынған кәсіпорын қызметтеріне тікелей байланысты. Мысалы, «Биодизель өндіргіш микробалдырлар штамын ластаған қалдық суларға жалпылай өсіру», «ҚР-да жел электр станцияларының түрлерінің құрылыстарын мысалында жанартылатын энергия пайдалану», «Меркі ірімшік зауытындағы биоайран өндірісінің үдерісіне сараптама жасау», «Медициналық дәрілерде қолданылатын органикалық текті капсулалайтын заттардың скринингі», «Биогумустың жылыжайдағы қияр және қызанақтың өсуі мен дамуына әсерін зерттеу», «Функционалды мақсаттағы сүтқышқылы өнімдерді өндіру технологиясын жасау».

Қазіргі таңда биотехнология кафедрасы индустриализацияның республикалық картасына енетін Қазақстан Республикасының 30 өнеркәсіптерімен алдағы уақытта жұмысқа орналасу бойынша келісім –шарт жасаған. Магистранттар өндірістік практиканы осы аталған өнеркәсіптерде өткізеді.

Сонымен, биотехнология мамандығын дайындауда тәжірибеге бағытталған оқыту әдістерін қолдану студенттердің әлеуметтену, кәсіби салада өзінің орнын табу үшін және ойланатын, ізденетін, интеллектуальды дамыған, креативті ойлануға, әртүрлі жағдайда ерекше шешім қабылдауға қабілетті жеке тұлға ретінде қалыптасуына жағдай жасайды.

Әлебиеттер тізімі:

1. Тілеуберген Д.М. «Интеграция науки, образования и производства: мировой опыт и перспективы его использования в Казахстане!» // доклад, Д.М. Тілеубергенж.э.н., старший эксперт-экономист Центра научной экономической экспертизы АО «Институт экономических исследований», 2012.
2. Выханский О. Элитный управленец для науки и бизнеса: кто он // Знание-сила. 2004. №1
3. Касымова Ю.Н. Модель конкурентоспособности выпускника и система показателей ее оценки / Касымова Ю.Н., Рачек С.В. // Дискуссия. – Екатеринбург: ООО «Издательский дом «Ажур». – 2012. – № 12(30). – С. 77–80.

Зияханов М.У., Наурызбаева Г.К. ЖОҒАРЫ ОҚУ ОРЫНДАРЫНДАҒЫ СТУДЕНТТЕРДІҢ КӘСІБИ БАҒЫТТЫ ҚҰЗЫРЕТТІЛІГІН ҚАЛЫПТАСТЫРУ

Еліміздегі негізгі ресурсын мобильді және жоғары дәрежелі адам капитал құрайтын экономикалық жағдайдың біртіндеп дамып келе жатуы жоғары білім беру жүйесінен күннен күнге жаңа жетістіктерді талап етеді. Осыған орай, білім беруді жетілдіру өркениетті елдердегі негізгі үрдіс екендігін ескере отырып, қоғам дамуының деңгейіне сай мамандарды даярлау қажеттілігі арта түседі. Бұл өзінің іс-әрекетін жүзеге асыра алатын, адамзаттық құндылықтардың, сана-сезімдердің несі ретінде біліктілік пен дағдыны игерген тұлға даярлау, құзыреттілікке бағытталған білім беру деген сөз [1].

Білім беру саласында педагогикалық идеяларды іске асыруда, мамандардың кәсіби даярлығын жетілдіру және мамандар даярлауда оқытудың тиімділігін арттыруда отандас ғалымдарымыз айтарлықтай тер текті. Атап айтар болсақ, Л.Х. Мажитованың, Қ.А. Аймағамбетованың, Ш. Таубаеваның, Қ.С. Мусиннің, Б.Р. Қасқатаеваның, Қ.Л. Қабдолованың, С.К. Кариевтің, М.А. Құдайқұловтың, Б.А. Тұрғынбаеваның, М.Н. Сарыбековтің, О. Сәлімбаевтің, Б.Сыдықовтың, Н.Д. Хмельдің, К.С. Успановтың және т.б. еңбектері маңызды орын алады.

Кәсіби құзырлықты Т.Г. Браже, Н.В. Кузьмина, В.Н. Введенский, Н.Н. Лобанова, Б.С. Гершунский, А.К. Маркова, Т.Б. Добудько, Н.С. Розов, Н.И. Запрудский, А.Д. Шекатунова, Н.Шаметов және басқа зерттеу жұмыстарында негізінен еңбек нәтижелілігін айқындайтын білім мен іскерліктің, кәсіптік қасиеттердің жиынтығы және кәсіпке теориялық, практикалық дайындықтың үйлесімділігі ретінде анықталған.

Елімізде кәсіби құзыреттілікті қалыптастырудың теориялық және практикалық аспектілерін Б.К. Кенжебеков, Р.О. Нұрканова және Н.Д. Хмельдің басқаруымен бір топ отандас ғалымдар зерттеген.

Студенттердің алдымен білім мен тәрбие алатындығы, кейіннен игерген білімдерін тәжірибеде қолданатынын ескерсек, оларға тәлім беруде осы құзыреттілікті құрайтын қасиеттерді - біліктілік пен дағдыны қалыптастыру, маманға әлемдік деңгейде қойылатын талаптарға сай білім беру – алдыға негізгі мақсат болып қойылады. Осы мақсат орындалып жүйелі жұмыстар жүргізілгенде білім сапасы жоғарылап, студенттердің бойында құзыреттілік қалыптасып, қоғам жоғары сұранысқа ие маманға қол жеткізеді [2].

Студенттердің кәсіби дайындығы - нақты бір пән бойынша сабақ беруді қамтамасыз ететін арнайы білім, білім мен дағды, сапалы тәжірибе және тәртіп нормаларының жиынтығы. Болашақ мамандарды кәсіби дайындаудағы жеке оның кәсіби құзыреттілігін қалыптастыру. Осыдан келіп маманның кәсіби дайындығын құзырлыққа бағытталған тұрғыдан қарастыру қажеттілігі туады.

Құзырлықты көп мағыналы және кешенді ұғым болғандықтан, философия, педагогика, экономика, психология және т.б. ғылымдардың зерттеу объектісіне айналған.